Pakloub skafoidea, pakloub článkové kosti, pseudoarthrosis scaphoidei

Kosti zápěstí (karpu) jsou uspořádány do dvou řad. Kost článková je anatomicky největší kosti proximální řady (blíže k předloktí), ale funkčně je jakýmsi mostem mezi oběma řadami. Je proto nejčastěji se lámající kostí zápěstí. Protože je z větší části kryta chrupavkou, jsou velmi špatně vyživována krví a i zlomeniny se v této oblasti špatně hojí, což vede ke vzniku pakloubu (nesrůstu) skafoidea. Dalším důvodem, proč jsou paklouby skafoidea poměrně časté, je že na běžných RTG snímcích jsou čerstvé zlomeniny špatně patrné, a proto přehlédnutelné, a pokud nejsou léčené vzniká pakloub.

Příznaky

Pakloub skafoidea se projevuje bolestivostí palcové strany zápěstí při prohmatání, bolesti se zvětšují při zátěži či pohybu. Někdy, pokud je kost spojena vazivem, nemusí mít pacient žádných příznaků a obtíže se projeví po drobném úraze. Známky pakloubu jsou patrné na RTG snímcích,kde je patrná porušená kontinuita kosti článkové, často se sklerotickými okraji pakloubu či defektem kosti. Pro plánování řešení je vždy nutné provést CT vyšetření v dlouhé ose skafoidea, kde hodnotíme zkrácení kosti, její deformitu a velikost kostního defektu.

Terapie

Terapie pakloubu skafoidea je vždy operační. Cílem je obnovení tvaru kosti a zhojení pakloubu. Nejčastější metodou je sešroubování fragmentů (částí) kosti speciálním šroubem (Herbertův šroub), který má schopnost komprese fragmentů. Aby byl obnoven tvar a délka kosti, je třeba mezi fragmenty vložit kostní štěp. Po operaci se přikládá sádrová fixace na dobu 6 týdnů. Ani při této terapii není jisté, že dojde ke zhojení, neboť je, jak jsem uvedl výše, špatně prokrvována (dle literatury nezhojení mezi 15-40%). Na opětné nezhojení má vliv věk pacienta (u starších se hůře hojí), doba od primárního úrazu (čím později tím hůře), lokalizace pakloubu (čím blíže k předloktí tím hůře) a to zda je kuřák či nikoli. Je prokázáno, že u kuřáků je horší hojení. Někdy je třeba pakloub reoperovat, kde je třeba dle stavu vkládat další kost, případně přenést část kosti i s přívodnou tepnou, jako zdroj výživy k přehojení.